

# ETISKE RETNINGSLINJER FOR SAMARBEID MED EKSTERNE VIRKSOMHETER

Fastsatt av:	Styret ved UiT Norges arktiske universitet (UiT)	Dato: 27.10.2016	
Ansvarlig enhet:	AFU/POA	Id: 2016/5832	

## Formål

Universitetet har ansvar for å drive virksomhetene i samsvar med anerkjente etiske prinsipper (jf. *Lov om universiteter og høyskoler* § 1-5 første ledd). Formålet med retningslinjene er å sikre at virksomheter som UiT Norges arktiske universitet (UiT) gjør avtaler med, drives etter samme prinsipper.

En premiss for samarbeid er at prosjektet er innenfor UiTs faglige interesse, samt at samarbeidet er nødvendig for å gjennomføre prosjektet.

## Virkeområde

Retningslinjene gjelder for alle enheter ved UiT.

## Ansvar og myndighet

Den som har fullmakt til å inngå avtalen har det overordnede ansvaret for at det blir gjort en etisk vurdering av samarbeidets partnere og samarbeidet.

## Føringer for samarbeid med selskaper

I Reglement om statlige universiteter og høyskoleers forpliktende samarbeid og erverv av aksjer (Rundskriv F07/13) gjelder følgende kriterier for å inngå samarbeid med andre virksomheter:

- Samarbeidet skal være av faglig interesse for institusjonen, og aktiviteten skal styrke institusjonens evne til å utføre sine primæroppgaver.
- Fagmiljøer internt ved institusjonen skal involveres i samarbeidet. Et hovedformål med å inngå samarbeid skal være at kvaliteten på aktiviteten i interne fagmiljøer blir bedre som resultat av samarbeidet.
- Institusjonen skal påse at samarbeidet ikke svekker institusjonens faglige uavhengighet.
- Samarbeidet skal forvaltes slik at det ivaretar institusjonens økonomiske interesser.
- Institusjonen kan ikke direkte eller indirekte subsidiere aktivitet ved samarbeidende virksomhet. Samarbeidende virksomhet må fullt ut dekke de kostnader som følger av dens aktivitet.

Samarbeidet skal videre ikke være i strid med Universitets- og høyskoleloven, UiTs *Retningslinjer for bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)* og UiTs *Reglement om sikring og forvaltning av arbeidsresultater ved Universitetet i Tromsø (IPR-reglement)* og andre føringer som gjelder for UiT.

## Vurderingskriterier for å utelukke samarbeid med eksterne virksomheter

UiT skal ikke inngå samarbeid med virksomheter som har en drift som innebærer alvorlige brudd på grunnleggende etiske normer. Følgende anses som brudd på grunnleggende etiske normer:

- grove eller systematiske krenkelser av menneskerettigheter
- barnearbeid

Samarbeidsprosjekter skal ikke inngås med de deler av en virksomhet som er dømt for, eller er under mistanke for følgende brudd på grunnleggende etiske normer:

- korrupsjon
- produksjon av våpen som ved normal anvendelse bryter med grunnleggende humanitære prinsipper

UiT skal heller ikke samarbeide med de deler av en virksomhet som deltar aktivt i krigshandlinger.

Videre skal UiT ikke inngå samarbeid der samarbeidets art bryter med grunnleggende etiske normer, herunder:

- krenkelse av menneskerettigheter
- barnarbeid
- korrupsjon
- skader på klima og miljø
- produksjon av våpen som ved normal anvendelse bryter med grunnleggende humanitære prinsipper

### **Vurderingsprosess**

En virksomhet som ønsker å inngå samarbeidsavtale med UiT skal vurderes slik:

1. Samarbeidet skal først vurderes ved det fakultetet som ønsker å inngå samarbeidet. Vurderingen skal gjøres skriftlig. Normalt vil samarbeidsavtaler kunne inngås ved fakultetet uten vurdering av universitetsdirektøren.
2. Dersom virksomheten står på Statens pensjonsfond utland (SPU) sin liste over utelukkede virksomheter, er under observasjon hos SPU eller dersom man av andre grunner er i tvil om virksomheten og/eller samarbeidets art, skal saken oversendes til universitetsdirektøren.
  - a. Fakultetet som ønsker å inngå samarbeidet skal oversende følgende dokumenter:
    - i. Kort prosjektbeskrivelse – hva er formålet med samarbeidet?
    - ii. Enhetens vurdering av faglig utbytte og viktigheten av samarbeidet
    - iii. Erklæring fra virksomheten om hvilken del av selskapet som omfattes av samarbeidet, samt virksomhetens etikk-policy.
  - b. Universitetsdirektøren vurderer det planlagte samarbeidsprosjektet og den samarbeidende virksomheten. Virksomheten forelegges vurderingen, og gis mulighet for å gi tilbakemelding på denne.
  - c. Universitetsdirektøren skal årlig legge fram en orienteringssak for styret i de tilfeller der universitetsdirektøren har vurdert etiske problemstillinger ved et samarbeid.

### **Samarbeidende virksomheters varslingsplikt**

UiT skal umiddelbart varsles av den samarbeidende virksomheten dersom endringer i den samarbeidende virksomhetens organisering og/eller aktivitet kan medføre brudd på UiTs etiske retningslinjer. UiT vil i så fall vurdere om samarbeidet kan videreføres.

### **Åpenhet**

Vurderingene som gjøres av samarbeidende virksomheter skal være åpent tilgjengelig.

- Rundskriv nr. [F-07-13](#) Reglement om statlige universiteter og høyskolers forpliktende samarbeid og erverv av aksjer
- [Retningslinjer](#) for observasjon og utelukkelse fra Statens Pensjonsfond
- <http://www.nbim.no/no/ansvarlighet/utelukkelse-av-selskaper/>